UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

A ante M

urn:nbn:de:hbz:466:1-97861

Visual Library

Altus ta.tum.põt eſſe participiũ ab alo.is.⁊ nomẽ quo ſignificatur pars ſuperioꝛ: ⁊ qñqꝫ inferioꝛ. Altitudo enĩ nomẽ eſt mẽſurę. Uñ dicimus altũ cęlũ ⁊ altũ mare. Quinetiã altũ ponitur pro cęlo ⁊ mari. Uirg. Hęc ait ⁊ maia genituꝫ demittit ab alto. Idẽ. Uix e conſpectu ſiculę telluris in altũ vela dabãt lęti ⁊ altũ vocamus profundiorẽ maris partẽ ⁊ a terris remotiorẽ. Salu. Et piſcatoria ſcapha in altũ nauigat. Per tranſlationẽ quoqꝫ ponit̃ pro excelſo ac glïoſo. Uirg. Te ſine nil altũ mens ĩchoat. Et pro veteri. Idẽ. Altius oẽ expediam prima repetẽs ab origine factũ. Et ꝑ magno: vt ſic pr̃ ille deũ faciat: ſic altus apollo. Et ꝑ obſcuro ac recõdito vt Quid me alta ſilentia cogis rumpere. Et illud Manet alta mente repoſtũ Judiciũ paridis. Hinc fiunt cõpoſita Altiſonus pe.cor.qui ex alto ſonat. Altitonans pe.cor.qui ex alto tonat. Altiuolans pe.cor.qui in altum volat.

Altanus pe.pro.ventus: qui in alto.i.pelago eſt.

Altimeter pe.cor.inſtrumentum quo metiuntur alta.

Altare ab altitudine dictũ eſt. Nam antiqui in ędificijs a terra eleuatis ſacra faciebãt dijs ſuperis in terra dijs terreſtribus: in effoſſa dijs infernalibus Altare ſuperis tantum cõſecratum erat. Ara tam ſuperis q̃ȝ inferis.

Althea cũ dipth. Nã gręce αλθαια dicit̃ malua agreſtis: ſiue Mabi euiſcus qꝛ glutinoſa eſt. Naſcit̃ in locis humẽtibus cuiꝰ radices decoctę ⁊ diligẽter mixtę porcino adipi ad ſubleuandũ dolores vel tumores vulnerũ valde vtiles cõprobant̃. Eſt ⁊ Althea propri. Meleagri matris nomen.

Alueus ſiue aluus vt Uar. teſtat̃ ẽ cauata cortex: vel vimineũ vaſculũ manufactũ in quo q̃d ꝑꝑ cõcauitatẽ reponit̃. Hie. ad Demetri. Habeto lanã ſꝑ in manibus: vel ſtaminis pollice fila deducito vel ad torquẽda ſubtegmina in alueolis fuſa vertant̃: aliarũqꝫ neta aut in globũ collige: aut texẽda cõpone. Apud Jul. Capitolinũ legimus cũ in Cęſareana familia paruuli ĩ teſtudines alueis lauarent̃ nato Albinio Ceionũ poſthumũ eius patrẽ munere teſtudinis a piſcatore cum hoĩe accepto illã ad excaldatiões pueriles dicaſſe. Uñ ⁊ locus vbi apes mellificãt alueus ſiue aluus dr̃ a mellis alimonio vt Uar. exiſtimat. Ply. li.xi. Alueos ex cornu ſpectatos eẽ.i.apũ aluearia. Dr̃ ⁊ Alueꝰ vẽter cuiuſlibꝫ rei inanimatę. Uñ ⁊ ꝑ fluminis foſſa ꝑ quã labit̃ flumẽ qñqꝫ ſumit̃. Uirg. Aſſuetę ripis volucres det fluminis alueo: aliqñ pro naui: ſiue pro ipſius nauigij receptaculo vt apud Proper. Aut q̃dnã fracta gaudes neptune carina. Portabat ſanctos alueus ille viros. Liui. lib.xxi. Alueos informes raptim faciebãt.i. nauiculas. Declinat̃ ⁊ hoc alueũ. Feſtus. Nauſtibulum alueum eſt ad nauis ſimilitudinem factum.

Alueolus ⁊ alueolũ cũ accẽtu in añpenul.dimi.eſt ꝑ vaſe ꝯcauo: vt eſt apud Dani. ꝓphetã. Abacũ intriuerat panes in alueolo vt ferret meſſoribus. Itẽ accidit̃ pro loco in quo pullos pariunt colũbi. Col. lib.ix. Oua in alueolũ lignũ ꝯferat. Itẽ ꝑ tabula luſoria q̃ alio noĩe dr̃ latruncularia ⁊ aleatoria ab aleis ⁊ latrũculis.i.calculis ⁊ triuialiter ſcachis q̃bꝰ hinc biſſeno puncto: illinc quadris diſcoloribus vtimur ad ludũ Juue. Laterna illud enim nr̃is datur alueolis.

Aluearíuꝫ qõ ⁊ alueare ⁊ per apocopẽ Aluear ſumitur pro loco vbi ſunt aluei. Quãdoqꝫ etiam pro alueorũ copia eodem in loco collocatorum mellificantium.

Aluus ab aluẽdo dicta eſt. Et ꝓprie dr̃ qua ſordes effluũt ſiue eluunt̃. Ply. li.xx. Pepones qui vocant̃ refrigerant maxĩe in cibo ⁊ emolliũt aluũ. Qñqꝫ capit̃ pro ventre qui apparet Col. lib.viij. niſi obeſam ingluuiẽ atqꝫ diſtẽtã pabulis aluũ demerſerit ⁊ refrigerauerit. Itẽ aluus vbi apes mellificãt. Uar. Si ex aluo minus frequẽtes exeunt.

Alumen pe.pro. ſalſugo terrę. Efficit̃ hyeme ex aqua ⁊ limo ⁊ ęſtiuis ſolibus maturat̃: dictũ a lumine qꝛ lumẽ coloribꝰ tigendis p̃ſtet. Ply. Sale aceto alumine poſtea exharenatur

Aluta pe.ꝓ.pellis a luteo colore dicta. Cęſar. li.iij. Anchore ꝓ funibus ferreis catenis: reuictę pelles ꝓ velis alutęqꝫ tenuiter ꝯfectę. Itẽ aluta dr̃ pellis mollior ⁊ ad calceos ⁊ ad cętera opa faciẽda ꝯcinnata. Sumit̃ etiaꝫ qñqꝫ pro ſacculo ſeu marſupio. Juue. Appoſitam nigrę lunam ſubtexit alutę.

Alutarius coriarius hoc eſt pellium ⁊ coriorum concinnator. Plau. Hic alutarius cerdo. Proprie tamen alutarij tenuiorum pellium dicuntur. Coriarij craſſiorum. Et Alutarius piſcis vocatur a Ply. ob ſimilitudinem alutę pellis.

Alutamen alutamentumue a veteribus dicebatur opus ex cõcinnatis pellibus factum.

A ante M

Am ꝓpoſitio gręca quę plerũqꝫ cõpoſita ĩuenit̃: ſignatqꝫ circum Cato ſuꝑauit cũ dixit. Am terminũ. Uerꝫ qñ cõponit̃ cũ dictione ĩcipiẽte ab.a.e.i.u. ĩterponit̃.b. euphonię cã: vt Ambages ambio: ambeſus: ambigo: amburbium ambarualis: ambuſtus. Si vͦo cũ.c.h.s.q. mutat̃.m.in.n. vt Anciſus: anhelo: anfractus Anquiro. cũ.p. remanet integra vt amputo

Amaliba regio non longe a myſia vbi argenti fodinę eſſe ab humero traduntur.

Amalthęa.pe.ꝓ.nomẽ fuit nutricis Jouis. Nã ipſa cũ ſorore ſua Meliſſa iouẽ puerꝫ caꝑno lacte ac melle pauiſſe ferunt̃

Amanuenſes a manu vocabulũ formatum: quo dicti ſunt ſerui: qui ⁊ a manu dicuntur quorum opera ⁊ manu in ſcribẽdo perinde ac ſcribarum vtimur.

Amãdo.as.alio mãdo ſiue alio deputo: cũ q̃s alio mittit̃ ⁊ a loco vbi ẽ remouet̃. Ci. ꝓ Roſcio Ad amãdauerat hũc ſic vt eẽt ĩ agro ac tñmõ aleret̃ ad villã vt cõmodis oĩbꝰ careret Admãdo vͦo ſigt̃ ad aliquẽ vel aliquo aliq̃d cuipiã cõmitto Plau. ĩ Pe. Reuertor rurſus denuo carthaginẽ ſi q̃d admãdare vultis aut curarier argẽtũ miſi q̃ dederit nugas egerit

Amãthes ppl̃i ſũt ĩ aphrica troglodytis ꝓximi apõ quos tũ ſalis tũ carbunculorꝫ gẽmarũqꝫ copia eſt. Auctor Solinus.

Amaracus pe.cor. Cynarę regis cypri puer q̃ caſu lapſus dũ ferret vnguẽta fregit alabaſtrũ: deĩde cũ nimio dolore ꝯtabuiſſet vͦſus ẽ ĩ ſanſucũ q̃ ex eiꝰ noĩe Amaracꝰ cępta ẽ appellari. Uirg. Ubi mollis amaracꝰ illũ floribꝰ ⁊ dulci aſpirans cõplectitur vmbra. Herba eſt quã vulgo maioranã vocãt.

Amaracinũ pe.co. ſiue ſanſucinũ oleũ qõ fit ex amaraco. Ply. lib.xxi. de ſanſuco loquens. Fit ex ea oleũ quod ſanſucinuꝫ vocatur ſiue amaracinum ad excalfaciendos emoliendoſqꝫ neruos. Lucre. Poſteſqꝫ ſuperbos ungit amaracino ⁊ foribus miſer oſcula figit.

Amaranthus flos eſt ab ĩmortalitate nomẽ trahẽs. Uñ ĩmortales amaranthi. Nunq̃ȝ enim marceſcit. Fitqꝫ ab α priuatiua particula ⁊ μαραινομαι ſiccor tabeſio.

Amaritudo ⁊ amator ꝑ eodẽ accipiunt̃. Nã ſignificant in ſuauitatẽ ⁊ aſperitatẽ. Et ꝑ tranſlationẽ animi ſollicitudinem. Uirg. lib.ij. Geor. Triſtia tentatũ ſenſu torquebit amator.

Amarulentus: amaricatus afflictus ex maliuolentia Ge. Amarulentus librum maledicentiſſimũ conſcripſit.

Amarico.cas.penul.cor. amarum.i.aſperuꝫ facio: ⁊ quaſi exacerbo. Aug. Ipſi amaricauerunt deum: qui peccãdo in eam egritudinem deuenerunt.

Amareſcere.ideſt amarum fieri. Palladius. Amigdalus ſi rodatur amareſcit.

Amaramis: vt refert Joſeph. fuit nomen patris moſis.

Amanus pe.pro. mons cilicię ſiue vt quidam putant Cappadocum qui ⁊ Taurus dicitur.

Amath. nomen filij canaan qui auctore Joſepho Amatheos conſtituit qui ⁊ Amati dicuntur.

Amaſenus pe.pro. fluuius Uolſcorum. Eſt ⁊ alius in Sicilia eodem nomine de quo Ouid. lib.xv. Meta. Necnon ſicanias voluens amaſenus arenas.

Amaſias nomẽ ꝓpriũ iudęorꝫ regis quo ſignificat̃ pplꝫ tollẽs.

Amaſis pe.ꝓ.nomẽ ꝓpriũ regis ęgypti: cuiꝰ tumulus fuit vna pyramidũ dicẽte. Luc. li.ix. Non mihi pyramidũ tumulus euulſus amaſis. Hic legẽ ꝯdidit vt q̃ſq̃s quot annis apud p̃ſidẽ rõnẽ vitę redderet: demõſtraretqꝫ vñ viueret: aut quo q̃ſtu ſuſtentaret̃: qui hoc non faceret morte afficeret̃. Hanc legem Solon ab ęgyptijs tranſtulit ad athenienſes.

Amauroſes: latinę dicunt̃ oculorꝫ obſcuritates cum ſine vllo

euidenti vitio lumen eripuit ſicut hebetudo.

Amaxei ſiue amaxarici aurigę moderatoreſqꝫ vehiculorum. Nã gręci αμαξαμ currũ appellant. Et ꝙ nos ſeptentriões in cęlo vocamus: illi amaxan vocant qꝛ ſiłe plauſtri hoc ſydus vocatur. Scribit Jul. Capitolinus ꝙ maximinus amaxas manibus attraheret rhedam onuſtã ſolus moueret.

Amaxobii ppłi inter Sarmatas qui ⁊ ipſi nomẽ acceperunt a plauſtris q̃ habẽt ꝑ ſedibus: ⁊ in q̃bus vitam degunt. Amaxan enim gręci plauſtrum ⁊ βι ομ vitam dicũnt.

Amathus pe.cor.ontis.cypri ciuitas eſt vt ſentit Ply. Ueneri ſacra. Uirg. lib. x. Eſt amathus: eſt deĩde paphos ſũt alta cythera. Ouid. Piſcoſamqꝫ gnidõ grauidãqꝫ amathũta metallis. Jnde fit Amathunteꝰ a.um.pe.ꝑ. Jdẽ. li. x. Luctãtes vitulos amathũteaſqꝫ bidẽtes. Siłr amathũtiꝰ.tia.tiũ. Uir. in Ciriſ. Nam te iactari nõ eſt amathũtia noſtri.

Amazones.pe.cor. Scythicę fęmine iuxta Tanaim p̃mũ ĩhabitãtes: deĩde ad loca iuxta Thermodoonta fluuium deuenerũt: quę magnã aſię partẽ occupauere. Dictę amazones eo ꝙ mammis careãt. Ab a fine ⁊ παξος mãma. Mos.n. fuit amazonibꝰ ĩterfectis maribꝰ quos genuiſſent ſeruare fęminas earũqꝫ infantiũ mãmas dextras inurere: ne ĩpedimẽto ſint ad pugnã ↄſerendã ⁊ ne ſagittarũ iactus ĩpediatꝰ. Uel amazones ab α ⁊ μαξης.i. pulte ſeu pane q̃ſi ſine pane eo ꝙ nõ pane veſcerẽtꝰ: ſꝫ carnibus. Alij ab αμα ⁊ ζην cum aſpiratiõe in principio tanq̃ꝫ in cõe viuentes dictas putant. Harũ regio amazonia dꝛ. Alię fuerũt amazones q̃ in aphrica floruerũt: q̃ ob id libyę dñr. De q̃bus ſcribit Diod. li. iiij. q̃ olim aduerſus Gorgonidas fęmineũ duxerũt exercitũ: eaſqꝫ occiderũt. De his Aeſchylus tragicus in ꝓmetheo ita ſcribit ενθ αμαξονωμ ϛρατομι ξεις ϛυγα νοραναι θεμις κυραμ ποτεκα τοικιουσιμ. Euſtachius multa in cõmẽtarijs dionyſij libyci. ſꝫ ſtephanus byzantius in lib. de ppłis ⁊ vrbibus aliã rationẽ dicit cur vocentꝰ amazones ait enim αμαξονες δε εξ εκ λητης αναπο της νυμφης αμαξονιδος θυγατρος της σαμορνης ⁊ multa alia.

Amaryllis.ydis.nomẽ fuit ruſticę ꝓpriũ de qua Uirg.

Ambio.is.iui.vel.ij.itũ. ex am ⁊ eo is ꝑ mutationeꝫ.e.in.i.⁊.b. intercepta ſig̃t ꝓprie circuo ↄcludo. Uirg. Quę rapidus flãmis ambit torrẽtibꝰ amnis. Jul. Firmicus. Põpei poſt tot triũphos ad nili fluminis ripã ceruices inuictas ⁊ regias ⁊ q̃s totiens purpura triũphalis ambierat. Per tranſlationẽ v̾o ambire ponitꝰ ꝑ blandiri interpellare circũuenire Uirg. lib. iiij. Quo nũc reginã ambire furenteꝫ audeat affatu. Quñ v̾o Romani dũ honores ⁊ magiſtratus q̃rerent circuire ſingulos ſolebant prenſare dextras: rogareqꝫ vt ſe ſuffragijs adiuuarẽt factũ eſt vt ambire capiatꝰ pro honores q̃rere. Jnterdũ etiã ſig̃t ſimpłr deſiderare. Hier. ad Dama. Campenſes cũ Tharſenſibꝰ hęreticis copulantꝰ. Nihil enĩ aliud ambiunt q̃ꝫ vt auctoritate cõionis veſtrę fulti tres hypoſtaſes cũ antiquo ſenſu p̃dicent. Aug. lib. viij. con. Quęſo te oĩbus iſtis laboribus nr̃is quo ambimus peruenire: quid quęrimus. Terẽ. v̾o in An. Niſi vides niſi ſenis amicos oras ambis.i. nihil agis. Et ambire rogare. Hor. lib. car. Te pauper ambit: ſolicitat te ruris colonus.

Ambitus ta.tum.pe.pro. participium circumitus: vt Juſſit et ambitę circundare littora terrę.

Ambitus tus.pe.cor. nomẽ proprie circuitus. Luc. lib. j. Letaliſqꝫ ambitus vrbi. Dicitꝰ ⁊ ambitus locus iter vicinoꝝ ędificia duorũ pedũ ⁊ ſemis ad circũeundi facultateꝫ relictus. Ex quo honoris ambitus dici cęptus eſt. Sal. Legibꝰ ambitus interrogati pęnas dederat. Eſt enĩ ambitus crimẽ affectati honoris. Nã qui vera virtutis via ad honorẽ aſpirare non põt: is ambitione ↄtẽdit quę vt inq̃t Sal. multos falſos fieri coegit. Hĩc latę leges ad ambitũ puniendũ: q̃lis lex Calphurnia. Capitur interdũ ꝑ ſpecie quadã fauoris ⁊ captatiõe miſericordię. Quin. Si iuuenis ĩnocentiſſimus iudices vti vellet ambitũ triſtiſſimę calamitatis poterat allegare vobis amiſſam in oculis oĩum cogitationũ temeritatẽ.i. miſericordiã captare ex cõmemoratione malorũ. Et ambitus dicitur qđ gręci periodon vocant cum ſñia certa quadam deſcriptione definitꝰ. Sed hic cõſtat ex mẽbris quę cola dicuntꝰ: ⁊ cęſis quę cõmata appellant.

Ambitio circuitio. Amb. Sinus in quo xp̃s req̃eſcit nõ corporis gremio p̃paratꝰ: nec veſtimentoꝝ ambitione cõponitꝰ ſꝫ virtutum operatione colligitur. Sumitur ⁊ pro honorum ⁊ laudis ĩmoderata cupiditate. Eſt enim in aĩo q̃ꝫuis ẽt ipſa ambiẽtis actio: ambitio dici poſſit. Quintil. lib. j. Et licet ip̃a vitium ſit ambitio: frequẽter tñ cauſa virtutum eſt.

Ambitioſus qui ĩmoderate appetit honores: ⁊ qui miſericordiã fauoremqꝫ impartit. Quintil. lib. j. Nõ ſum ambitioſus in malis: nec lachrymarũ augere cauſas volo: vtinã eſſet rõ minuendi. Ouid. lib. iij. de pon. Sed tñ hoc factis adiungo prioribus vnũ Pro noſtris vt ſis ambitioſa malis.

Ambages.pe.ꝑ. ſig̃t v̾boꝝ circuitus. Uirg. lib. ij. Ge. Non hic te carmine ficto. Atqꝫ per ambages ⁊ lõga exorſa tenebo.

Ambagioſus ſa.ſum. qđ abundat ambagibus. Gel. Neqꝫ pręcepta dicunt: ſed lubrica atqꝫ ambigioſa coniectatione nitentes, inter falſa ⁊ vera.

Ambactus. circũactꝰ circũductꝰ ⁊ ligua gallica ſeruꝰ appellatꝰ.

Ambeſus.pe.pro. Uide in dictione edo.

Ambarualis ex ambio ⁊ arualis: quod ab aruis eſt componitꝰ Sacrificiũ dꝛ ꝙ arua ⁊ ambiat victima. Uir. Terqꝫ nouas circũ fęlix eat hoſtia fruges. Feſtus tñ ab ambo videtꝰ compoſitionẽ deducere dicẽs. Ambaruales hoſtię appellabantꝰ quę pro aruis a duobus fratribus ſacrificabantur.

Ambiani ſiue ambianenſes populi ſunt gallię narbonenſis conatę quos Ply. lib. iiij. belouacis coniungit.

Ambigo.gis.pe.cor. ex am ⁊ ago: proprie ſig̃t circũago circũdo. Aug. Quibus muris ambigare. Uñ ambactus ⁊ ambages. Jtẽ ambigere eſt dubitare. Uñ ambiguũ. Jtẽ diſcordẽ eſſe litigare. Ter. in Hea. Simo ⁊ crito vicini noſtri hic ambigunt de finibus me accepere arbitrum.

Ambiguũ dubiũ ꝙ in ambas agi partes aĩo põt licet ⁊ de pluribus ĩtelligi qñqꝫ poſſit. Ci. lib. j. ad heren. Ex ambiguo cõtrouerſia naſcitꝰ: cum ſcriptũ duas ſñias aut plures ſig̃t hoc mõ Tullius meꝰ hęres Terẽtię vxori meę. xxx. põdo vaſoꝝ argẽteoꝝ dato q̃ volet poſt mortẽ eius p̃cioſa vaſa ⁊ cęlata magnifice petit mulier. Filius ſe quę ipſe vellet in. xxx. pondo ei debere dicit. Cõſtitutio eſt legitima ex ambiguo.

Ambo ex gręco αμφο videtꝰ deductum. Et non dꝛ niſi qñ p̃ceſſerunt duę dictiones: vt Plato ⁊ Ariſto. ambo phi. Uel cũ hęc dictio duo vt vidi duos hoĩes ambos mihi amicos: vel cum de his loquimur: quę tñmodo ſunt duo vt perdidi ambos oculos: ⁊ ambas manus.

Ambidexter dꝛ q̃ ita leua manu vtitꝰ: vt dextra. Gręce αμφοτεροδεξιος. Hier. con. Joui. Aioth ille iudex αμφοτεροδεξιος.i. ambidexter. Hic ẽt ſceua dꝛ a latinis. Scribit Albertus li. ij. de aĩalibus cãm propter quã quis agilior ſit ſiniſtra q̃ꝫ dextra: qꝛ videlicet hepar ⁊ cor virtutes ſuas mittunt in ſiniſtrũ latus ⁊ a dextro remouentur.

Ambracia vrbs in Epiro pyrrhi regia ab ambrace rege. Hãc Auguſtus Nicopolim a victoria noĩauit. Fuit hęc ciuitas ornatior reliq̃s ciuitatibꝰ. Hĩc Ambraciẽſis ⁊ ambraciotes: ſiue ambraciota. Uñ theõbrotꝰ ambraciota dictꝰ ẽ q̃ cũ Platonis libꝝ de ęternitate aĩaꝝ ꝑlegiſſet p̃cipitẽ ſe dedit ĩ mare

Ambrices pe.cor. ſũt tegulę q̃ trãſuerſę aſſeribꝰ ⁊ tegulis ĩterponũtꝰ inq̃t Feſtus: vbi ꝑ aſſeres canterios ẽt intelligimus. Jmbrices v̾o tegulę quibus incuruis domus tegitur.

Ambryſus pe.cor. nomẽ eſt duarũ vrbium quarũ vnã Stra. locat in phocyde alterã in boętia. Quidam etiam Amphryſum recte dici affirmant Pauſa. Ambroſon quandoqꝫ vocauit ab heroe ſumpto nomine.

Ambrones gentes quędam Gallicę: quę ſubita inundatione maris cum ſedes ſuas amiſiſſent rapinis ſe alere cęperunt. Hos cum cymbrys teutoniciſqꝫ Marius deleuit. Hinc tractum eſt vt turpis vitę hoĩes ambrones dicantur.

Ambrum gemma nigri coloris.

Amburo pe.pro. circũ vro. Plau. in epi. Nam ille quidem vul

tani irati eſt filius: quaqua tangit omne amburit ſi ꝓpius
adſtes eſtu calefacit.

Ambulo as. notę ſignificatiõis: vt qui ambulat in tenebris ne
ſcit quo vadat. Huius cõpoſita ſunt. Abambulo ꝙ eſt aſcē
do anteambulo ante alios ambulo. A quo añambulones di
cti ſũt ſtipatores ⁊ ſatellites qui honoris gr̃a aliquē comitã
do principē ſolent ꝓcedere. Sue. in Veſpa. Dũ eum identi-
dem ꝑ ꝯtumeliã anteambulonē fratris appellat. Mar. ſum
comes ipſe tuus: tu mihiqꝫ anteambulo regis. Deambulo:
vide alibi. Inambulo ſpatio. Et ꝓprie ĩambularē ē peripa-
theticoꝝ qui deambulantes diſputare ꝯſueuerunt. Obam-
bulo: aduerſus alios ambulo ⁊ q̃ſi ambulanti me oppono.
Perambulo per aliq̃d ſiue ad finē vſqꝫ ambulo.

Ambulator. qui huc ⁊ illuc ambulat. Col. Uilicus vt ait cato
ambulator eſſe non debet.

Ambulatio ambulandi actus: ⁊ locus ad ambulandũ: vel per
quē ambulamus. Col. Ambulationes meridicoꝝ ęquino-
ctiali ſubiectę ſint: vt hyeme plus ſolis: ⁊ ęſtate minimũ reci
piant. Huius diminutiuũ eſt ambulatiuncula. Cice. Cũ vnã
ehercle ambulatiuncula: atqꝫ vno ſermone nr̃o omnes fru-
ctus prouincię non confero.

Ambulachra pe. pro. ambulationes ſũt. i. actus ambulandi. Et
aliquando dicuntur ſpatia ad ambulandũ: vbi cõmode am
bulari poteſt ad ſatietatem propulſandum.

Ambubaię porphyrione auctore ſunt mulieres vagę ac viles
q̃bus nomen ab ebrietate balbutientiũ verboꝝ videt̃ eē in-
ditũ. Nõnulli ambubaias tybicinas ſyriaca lingua putãt di
ci. Hor. Ambubaiarum collegia pharma copolę.

Amen dictio hebrea: quã nos fideliter ſcd̃ꝫ aquilę interpreta-
tionē dicere poſſumus ductũ aduerbiũ ex noĩe fidei. Scd̃m
vo ſeptuaginta interpretes idez eſt ac ſi fiat diceremus. Vñ
in fine libroꝝ. In quinqꝫ ſi quidē pſalteriuꝫ apud hebreos
diuiſum eſt: fiat fiat tranſtulerunt ꝙ in hebreo legit̃. Amē
amen: quo ea vere: quę ſupradicta ſunt memorētur. Unde
ap̃ls aſſerit non poſſe aliquem reſpondere amē. i. condicta
ſunt niſi intellexerit pręedicatione.

Ambroſia latine ĩmortalitas dr̃. ab α ꝑuatiua ⁊ βροτος: mor
talis: vel qꝛ mortales eã non comedunt: vel qꝛ qui comede-
rent efficerent̃ ĩmortales ſꝫ .μ. interponit̃ ad euphoniã. Fa-
bulę ferũt eſſe deorũ cibũ nectar potionēqꝫ ex quo illud Epi
grãmatiſtę. Juppiter ambroſia ſatur ē: ⁊ nectare viuit. Cic.
lib. i. Tuſ. Non eni ambroſia deos aut nectare aut iuuentu-
te pocula miniſtrãte lętari arbitror. Ambroſios diuinus et
ĩmortalis dr̃ diaſco. ambroſiã arthemiſiã cuius verba ſunt
hęc. αμβροσια ποιη εστι ην ενι οἰβὸ τρυμ οι δἐαρ-
τε μιστιαρκα λουσειν. Alij apiũ ſyluaticuꝫ. Ply. botryn
vocat odore nõ iniocũdo. Idē ſcribit hẽrbã eſſe vagi noĩs
⁊ circa varias herbas fluctuantē. Ambroſius. ſia. ſium. im-
mortalis. Uirg. Ambroſięqꝫ comę.

Amens qui a mente ſua diſceſſit: hoc ē q̃ ſine ꝯſilio aĩoqꝫ quo
ſapimus. Lucre. Conſiliuꝫ ꝙ nos aĩum mētēqꝫ vocamus.
Hinc amentia. Ter. in An. Cur meã ſenectutē ſollicito hui⁹
amētia: Quidã Amētē a demēte ita diſtiguũt: ꝙ demēs ſit
q̃ nõ cogitat q̃d agat aut loquat̃ Amēs: qui ꝓrſus inſanit.

Amentũ oē ligamē ſig̃t. Ply. Cornelię graccoꝝ mr̃i ſedēs ſta
tua poſita fuit ſoleiſqꝫ ſine amēto inſignis: in metelli publici
porticu: amētũ ēt dr̃ lorꝫ quo media haſta religat̃ vt iaci lon
gius poſſit. Syri. li. xiiij. Haſta iuuat̃ amēto. Hic amētatas
ſoleas ⁊ amētata iacula dicunt̃. Et amētare apud Lucanuꝫ
pro iacere aut circũdare. Jaculũ amentauit habena.

Ames amitis. maſ. generis. pertica aucupalis. Hor. in epi. Aut
amite leui parua tendit retia. Palla. Nunc in amitibus ap-
paretur aucupium noctuę.

Amerinę pe. ꝓ. ab amerino italię oppido vbi plurima erat ſa-
lix amenia: quã nũc vulgus agnũ caſtum appellat.

Amineum genus vitis a regione aminea dictum. Nam Ami-
nei fuerunt vbi poſtea falernus.

Ametor pe. pro. latine dicitur qui caret matre.

Ametros: latine ĩmenſus ĩmodeſtus. Ametria ĩmodeſtia ab α
priuatiua ⁊ μετρεο μαικαι τομετροσ.

Ameria ciuitas in Umbria ante perſicuꝫ bellum annis nõgen
tis ſeptuagintaquattuor condita.

Amethyſthus cum duabus aſpirationibus ⁊ y pſilon gemma
purpurea eſt a colore violę dicta quaſi minime ebria ab α
priuatiua particula ⁊ μεθυσοεις ebrius: ſiue μετη ebrie-
tas tanq̃ꝫ amethyſthinus color ſit ſobrius. Ratio nominis
eſt ꝙ cum vſqꝫ ad vini colorem accedat: prius tamen q̃ꝫ id
deguſtet in violam deſinit. Fulgor in ea purpurę eſt nõ ex
toto igneus ſed in vini colorem deſinens ⁊ violę ſil̃is. Hinc
amethyſthina penultima correpta vaſa ex amethiſtho. Ju-
uena. Uendunt amethyſthina. Ply. Amethyſthinum colo-
rem dicimus qui in viola: ⁊ ipſe in purpureum micat quē-
qꝫ Janthinum appellauimus.

Amicio cis. pe. cor. iiii. itũ ſupinũ debet facere: amixi ēt ꝓteritũ
⁊ ſupinũ amictũ facit. Uñ amictus. Eſt aũt amicire veſtire.
Hor. Et pip ⁊ q̃cq̃d chartis amicit̃ ĩeptis. Hui⁹ cõpoſita ſũt
examicio ⁊ circũamicio. Perſius. Jã reliq̃ ex amicis patrue
lis. ꝓs. Circũamicta varietatib⁹ veteres amicibor dicebant
Plau. Subnixus alis me inferã atqꝫ amicibor glorioſe.

Amictus ta tum. participiũ idem quod veſtitus. Ci. lib. ij. phil.
Sedebat in roſtris collega tuus amictus toga purpurea in
ſella aurea coronatus.

Amictus. tus. veſtis quę ſuperponit̃ alijs veſtibus: quaſi pal
lium. Tibul. Fruſtra iam veſtes: fruſtra mutãtur amictus.
Sunt qui amictũ accipiant pro veſte magis inferiore.

Amiculũ genus veſtis a circuitu dictũ ꝙ ĩſtar pallij humeris
circũ inicit̃. Ual. max. Detracto ēt ioui olympio magni pon
deris aureo amiculo iniectoqꝫ ei laneo pallio dixit: ęſtate
graue eſſe aureum amiculum: hyeme frigidum: laneuꝫ: aũt
ad vtrunqꝫ tempus anni aptius.

Amicinũ pe. pro. vtris pediculus ex quo vinum diffunditur.

Amiſen. pe. pro. ciuitas ponti nobiliſſima.

Amitto dimitto ſeu abire permitto. Plau. in Cap. Filius me-
us illic apud vos ſeruit captus aulide: eũ ſi reddis mihi po-
ſtea vnũ numũ ne duis ⁊ te ⁊ hũc amittã. Hic alio pacto abi
re nõ potes. Ouid. de pon. Nec nocet amiſſo ſubdere calcar
ęquo. i. laxis habenis ire ꝑmiſſio. Item amittere ſig̃t ꝑdere.
Sal. Jãpridē ęq̃dē nos vera reꝝ: vocabl'a amiſim⁹ qꝛ bona
aliena largiri liberalitas malaꝝ reꝝ audacia fortitudo voca
tur. Itē amittere alio mittere. Ter. ĩ Heau. Et ꝓus pecuniã
oēm quã abſte amittas filiũ qui quãtã phenestrã ad neq̃tiã
pateſeceris. Itē ignoſcere. Idē ĩ Eunu. Unã hãc noxã amit
te: ſi aliã amiſero vnq̃ꝫ: occidito. Itē adimere. Plau. in Aſi.
Cur ergo minitaris te tibi vitam eſſe amiſſurum.

Amiternũ vrbs cãpanię: ex qua Criſp⁹ Saluſtius nat⁹ ꝓhibet̃

Amita pe. cor. pr̃is mei ſoror qꝛ filr̃ tertia a me ſit atqꝫ auia vi
deri poſſit. Uel qꝛ a patre meo amata ē. Nã plus ſorores a
fratribus: q̃ꝫ fratres diligi ſolent ꝓpter diſſimilitudinē per-
ſonaꝝ quę ideo minus diſſenſionis habēt quo minus ęmu
latiõis. Maior amita dicebatur aui ⁊ auię amita ſicut ⁊ ma
ior auunculus: aui ⁊ auię auunculus.

Amitini pe. pro. dicunt̃ qui ex ſorore ⁊ fratre propagantur.

Amor plus eſt q̃ꝫ beniuolentia licet plerunqꝫ pro eodem acci-
piantur. Ex amore enim naſcitur beniuolentia ſicut oñdit.
Ci. Amor eni ex quo amicitia noĩata eſt: princeps eſt ad be
niuolentiã ꝯiungendã. Differt ēt amor a charitate ꝙ amor
ſit genus charitas ſpēs: ille ad oēs ꝑtinet: hęc ad hoĩes tm̃.
Amor ſingulari numero plerũqꝫ honeſtus eſt: vt amor fra-
ternus: amor patris in filiũ. Ci. Incēſus ſum amore incredi
biliũ virtutũ tuaꝝ. Poteſt tñ ⁊ in venereã parteꝫ accipi. Et
tunc ſm̃ Aug. cupiditas aut libido vocatur. Uirgil. Omne
adeo genus in terris hominumqꝫ ferarũqꝫ. Et genus equo-
reũ pecudes pictęqꝫ volucres. In furias ignēqꝫ ruunt amor
oĩbus idem. Amor inquit Plau. melle ⁊ felle fęcũdiſſimus
eſt: guſtu dulce dat amaꝝ ad ſacietateꝫ vſqꝫ aggerit. Amor
formę ait Seneca rõnis obliuio eſt ⁊ ĩſanię proximus fędũ
minimeqꝫ conueniēs animę ſoſpiti vitium turbat conſilia:
altos et generoſos ſpiritus frangit a magnis cogitationi-

bus ad humillimas detrahit. Hic amor p cupidine quē ve-
teres amores deū dicebāt. Amores v° plerūq3 laſciui ſunt.
Licet quq3 ēt de honeſta voluptate dicant. Ci. li. j. offi. For
mā quidē ipſam Marce fili ꝛ tanq3 facie honeſti vides: q
ſi oculis cerneret admirabiles amores excitaret. De laſciuo
Hier. Amoribus feminarū infatuat. Amor quoq3 pro cupi
dine: quē veteres deum eſſe putauerunt accipi ſolet. Pro.
Quicūq3 ille fuit puerū qui pinxit amorem.

Amare maioris vis ē q3 diligere. Ci. Dolo. Quis erat q puta-
ret ad eū amorē quē erga te habebā poſſe aliqd accedere:
tñ tñ acceſſit: vt mihi deniq3 nūc amare videar antea dile-
xiſſe. In eodē ſenſu idē Ci. ad filiū. Sz tñ vt ſcires eū non a
me diligi ſolū verūetiā amari. Ter. tñ 9riū poſuiſſe vr cū in
qt. Nō pol quo plus quēq3 amē aut plus diligā hēo. Pro-
prie tñ parentū ē diligere vt pr diligit filiū. Qd ſi amo abſo
lute ponat: capit p amore captus ſum hoc eſt eſſe iamora
to. Plau. Amat filius certū eſt. Cōpoſita huius verbi ſunt.
Adamo. Deamo. Redamo ꝛ Peramo pe. cor. qd eſt valde
vel vſq3 ad finē amo. Ci. li. j. de legibus. Ubi illa ſancta ami
citia: ſi nō ipſe amicus peramat toto pectore.

Amator ꝛ in bonā ꝛ in malā partē accipit. In bonā. Cice. ad
Atti. Bibliothecā tuā caue cuiq3 deſpōdeas quāuis acrem
amatorē inueneris. In malā vt amator mulierū. Amator q
procliuis eſt ad amandū naturaliter. Amās ex cauſa amat:
amator fingi poteſt amans vere amat.

Amatorculus diminutiuū. Plau. Nam qui ſedulo munditer
nos habemus: vix egre amatorculos inueniemus.

Amanter aduerbiū ſigt beniuole vel cum amore vt expectatū
meū aduentū abs te amanter videbā Amice v° ſignificat
qd amicus facit vel facere debet: vt amice facis.

Amatorius a. um. qd ad amorē ptinet. Un̄ amatoria carmina
Hinc amatorie aduerbiū qd eſt ad ſilitudinē amantis.

Amatoriū ſubſtantiuū genus quoddā veneni amorē vel inſa
niam ingerentis quę ꝛ philtra grece dicimus.

Amatorie dicta fuit vna ex muſis: quę Erato grece dr: Ouid.
Uilis amatorie. vilis mihi candida clio.

Amabile qd eſt dignū amari. Plau. Cōpara labella labellis
bella es atq3 amabilis. Cuius contrariū ē iamabile. Mar.
Inamabilis ſciurus ꝛ frequens ſenix.

Amabūdus q abūde amat. Copiā enī ī būd° terminata dnotāt

Amabo cum accentu in antepenultima. Interiectio amantis
eſt ſicut ſonat verbū comicis valde familiaris. Plau. Noli
amabo verberare lapidem ne des manum.

Amaſius vel amaſia qui ꝛ quę amat vel amatur: ſicut amans
cum eſt ſubſtantiuum.

Amic° ab amādo dr: ꝛ honeſta ī re ē. Eſt enī q amat ꝛ īdiſſolu
bili familiaritatis iure cōiunctus. Paul. Amicos appellare
debem° nō leui noticia diūctos: ſz qb° fuerīt iura cū prefami
lias honeſtis familiaritatis qſita rōnib°. Hui° 9riū ē inimi-
cus. Amica qñ ad virū refert ihoneſta ī re eſt qſi 9cubina.
Tu v° nō amic° es: ſz amator ei° qm̄ amator ē q ad tps ꝛ ve
nerce amat. Et amor hmōi amatio dr. Teren. Here putaui
hunc pāphilū amicū amatorē virum. Do. Amicus animi eſt
amator corporis. Amator ad tempus amicus in perpetuum

Amicus ca. cū. ſi iungat cū re ianimata ſigt vtile ſiue gratū vt
amic° prati humor: amica frugib° ęſtas amicū plātis ſydus.
Hic fit cōparatiuū amicior nō amicitior: ſuplatiuū amiciſſi
m°. amice amici° amiciſſime. Sic inimic° inimicior ſimus.

Amiculus. dimi. Hor. in Epi. Diſce docēdus adhuc quę cēſet
amiculus. amicula diminutiuū ab amica. Ply. Miſerat ēt
epl'as romā ad amiculā quandā. Sue. ī Cali. Quotiēs vxo
ris vel amiculę collū exoſcularetur. Hęc enim diminutiua
plena blanditiarū ꝛ amatoribus accōmodata ſunt.

Amicitia ab amicus fit: quę eſt ſtudiorū oīum voluntatumq3
9ſenſus. Cuius contrariū eſt inimicitia. Ennius. Amicitiā
atq3 inimicitiam in fronte promptam gero ſed in frequen-
tiore vſu inimicitię dicuntur.

Amomū pe. pro. arbor eſt vt Ply. lib. xij. ſcribit forma e vite la
bruſca frutice venoſo palmi altitudine Aetius tñ Ameli-
nus inſignis medicus ita ſcribit. ἄμωμον ἔοικε τὴν δυ
αμιν ἀκόρῳ πλὴν ὅτι ξηρότερόν ἐστι τὸ ἄκορον ϖ
πτικώτερον δὲ πῶς τὸ ἄμωμον.

Amodo cū accentu in añpenultima: ſignificat poſt hac Apul.
Nemo me amodo tam mane egredientem ſolū videbit.

Amębeus in prima cū ę in ſecūda cū ę genus carminis in quo
qui canunt ꝛ ęquali numero verſuū: ꝛ ita ſe hz ipſa reſpō-
ſio: vt aut maius aut contrarium aliquid dicāt: vt eſt apud
Uirg. Uis ergo inter nos. Qm̄ ἀμείβομαι eſt ad inuicē
reſpondeo tetribuo ꝛ migro ꝛ plura ſigt: inde ἀμοιβαῖος
mutuus viciſſitudinarius.

Amęnū cū. ę. dipthō. ab a fine ꝛ mun° q ſit res grata: ſz ſine fru
ctu. Ul' vt inqt. Ser. a męnio munio ꝛ fructū capio. Un̄ q ni
hil pſtāt imunes vocāt. Feſt. ab amo driuat cū ait. Amęna
loca dnr q ad ſe amāda alliciūt hīc amęnitas ꝛ amęnitudo.

Amęno as. delectatiōe afficio. Cypri. ad Dona. Et dū in arbo-
res ꝛ vites: quas videmus oblectante pſpectu oculos amę
namus aīam ſimul ꝛ auditus īſtruit ꝛ paſcitur obtutus.

Amolior iris ex a ꝛ molior: qd ē a molle ſigt amoueo. Et pprie
de his dr: q cū magna difficultate ſūmouēt. Ter. p trāſlatio
nē in And. p recedo poſuit. Proīde hinc vos amolimini.
Nā mihi īpedimēto eſtis. Admolior cū. d. ſigt ſuprapono.

Amorrhei populi dicti ſunt ab Emor patre Sichen vel ab
amorrheo filio chanaam.

Amoueo es. pe. corre. inde alio moueo ſiue remoueo. Plau. in
Am. p trāſlationē amoui a forib° maximā moleſtiā. i. abegi
ſiue abire compuli. Quaſi prius dixerat Abigam ego iā huc
venientem ab ędibus. Quo item modo. Ter. in Adel. vſus
eſt. Ego hunc amouebo.

Amneſtia latine pręteritorū obliuio dr in perpetuū quaſi lex
obliuiōis μνῆσει ἁ memoria dicitur ab μνήμη memoria
ꝛ μνέω cum ἀμνήσεω.

Amnis fluui° ab am circum: ꝛ nare fluere: vel ab Ambio. Oīa
enī flumina circūeunt. Iō q cornuta pingunt. Tñ ego credo
q potius a gręco deducat: cū ꝛ callimachus dicit ī hymno
dianę. δὸς δέ μοι ἀμφιπόλοις ἀμνισίδας εἴκοσι
νύμφας q3uis interpres callimachi ita ſcribat. ἀμνησος
ποταμὸς κρήτης ἀφου κρητικας.

Amneſes vrbes ppe amnes ſitę vt a mari maritimę vnde īter
amnes q inter amnes poſitę: vel auerſę hn̄t amnes.

Ampelus pe. p. pmontoriū eſt ſicut ſcribit. Stra. in Samo ex
aduerſo drepani montis Icarij. Sz ꝛ iuga oīa quę totā ſa-
mū faciunt montoſam eodem noīe vocant ampelos.

Ampelos gręce vitis vl' vinea: cū accē. in añpe. Tñ ἀμπελο
λεύκη ampeloleuce: vel a qlitate coloris vel q eius radix
9trita ꝛ corpori infricata teneriorem ꝛ candidiorem cutem
reddat. Nam ꝛ ſuccus baccar ei° lac vberibus ſiccis reddit

Amphi latine circum ſiue vndiq3 aut vtrinq3 ſignificat ꝛ īde
multa componuntur.

Amphibolū pe. cor. Ambiguū dr. Ex ἀμφὶ vndiq3 ꝛ βουλη
9ſiliū ſenat° 9ſiſtoriū: vl' ἀμφὶ καὶ βάλλεσθαι. i. vtrin-
q3 percuti vt Theodorus gaza in quibuſdā locis Homeri.

Amphibolia pe. cor. ambiguitas.

Amphibologia pe. p. dubiū dictū. Figura q fit vitio compoſi
tiōis cū ī ambiguo poſita eſt ſnīa. Et mō fit p accuſatiuū vt
aio te ęacidatia Romanos vincere poſſe. Mō per vbū cōe:
vt cū dicimus Cato iniuſte criminat. Incertū eſt enim an
ipſe ab alio crimineť: an ipſe aliū. Modo p participium: vt
vidi ſtatuā aureā haſtā tenentem. Mō per homonyma: vt
ſi qs dicat aciē nec exprimat oculi vel gladij vel exercitus.
Pōt ēt fieri alijs modis. Cōponiturq3 ex ἀμφὶ ꝛ λογία
ſermocinatio qſi ſermo ille ſnīam dubiam indicet.

Amphilogos ſimiliter ſermo dicitur.

Amphibia aīalia in terris vel in aquis viuentia Amphibion
gręci dicūt qd eſt duplicis vitę. Colu. lib. ix. Uenio nunc ad
aues qs gręci vocāt ἀμφίβιον q3 nō tm̄ terreſtria: ſz aqti
lia quoq3 deſiderāt pabula: nec magis humo q3 ſtagno cō-
ſueuerūt ab ἀμφὶ καὶ βίος vita q in ambob° elemētis de-
gāt. Amb. Quin ēt cū plęraq3 pedes habeāt: ꝛ ambulādi vſū

eo ꝙ ſūt amphibia q̄ vel in aquis vel in terris viuāt: vt ſūt phoce crocodilli equi fluuiales ἀμφι circum βιος vita.

Amphibrachus.pe.cor.pes eſt: eſt ex pͥma ⁊ vltima breuibus: media producta: ſic dictus ꝙ in vtraq; parte breuez habeat βραχης. enim breuis dicitur vt cupido.

Amphimachrus: ⁊ amphimacer.pe.cor.pes ex trib⁹ ſyllabis conſtans prima ⁊ vltima longis media correpta vt palladi: ſic vt dictus ꝙ vtraq; parte longam habeat ſimillimā μακρος enim longus. Eſt enim contrarius amphibracho.

Amphimachus nomen viri proprium.

Amphiloch⁹ pe.cor.phs athenieſis q̄ de agricultura ſcripſit.

Amphitheatrū pe.ꝓ.dici pōt vndiq; ſpectaculū qđ ex duob⁹ theatris ſit factū. Nā duo theatra ſūt. Theatrū enī hemicycli formā hʒ. Ponit̄ āt ꝓ loco ſpectaculi vbi pugnabāt gladiatores. γεαόμαι ſpecto αλληνησιδλέγεάτροῃ.

Amphitryon herculis genitricis coniunx. Unde ⁊ patronymicum Amphitryoniades a poetis dicitur.

Amphitrite es.pe.pro.fingit̄ a poetis eē vxor Neptuni ⁊ ſigt mare ab ἀμφι circū ⁊ τρέιῃ terrere. Mare enī circū ſe nauigantes peundi terrore inſequit̄. Heſiodus in theogonia.

Amphitapę veſtes vtrīq; vilos hn̄tes ab ἀμφω. qđ ſigt duo Uar. Alterū hn̄ acceptū dormire ſub amphitapa hn̄ molli.

Amphimala ꝙ vtraq; ꝑte ſint viloſa ſicut amphitapetes. Erāt tunicę gauſapinę ex vtraq; parte pilos habētes: quę ⁊ gauſapia dicebantur. Erant ⁊.

Amphimaſchala ab axillis dicta ⁊ īgenuis dicata: ſicut hetero maſchala ſeruitijs. Auctor. Jul. Pollux. Nam ex altera tm̄ parte viloſum heteromallō vocabāt ⁊ mallotem quoq;.

Amphora pe.cor.gen⁹ vaſis vinarij duas anſas habētis ſic dicta ꝙ ex vtroq; latere capta ferat̄. Sūt āt amphorę q̈s ⁊ Ceramia ⁊ Metretas ⁊ latine q̈drantalia vocāt: alię minoris mēſurę vt italicę: alię minoris duplo: vt Antiochicę: cados āt a grecis quoq; ꝓ amphoris qn̄q; acceptos fuiſſe ſcribit̄. Nā ⁊ cadus Antiochicus amphorā capiebat italicā. Apud. Feſtū continebat cōgios octo.i.ſextarios.xlviij. Sextarius vncias.xx. ab ἀμφι καὶ φορεῶ τουτεσι φερῶ ꝙ ſit vas portatile huc ⁊ illuc.

Amphorarius: qui mercedis gratia amphoram portat quem grȩci Amphoreophoron dicunt.

Amphoteroderios. grȩce ἀμφοτεροδεξῖος.i.ambidexter

Amphion pe.ꝓ. Jouis ⁊ Antiopes: vel ſm̄ aliquos Mercurii filius: a quo ſuſcepta lyra adeo dulciter canebat vt ſaxa ad ſtruēdos muros thebanos traxiſſe dicat̄. Hor. Dictus ⁊ amphion thebanę ꝯditor vrbis. Saxa mouere ſono teſtudinis. Qđ iđ fictū eſt: qꝛ eloquij ſuauitate hoīes rudes ⁊ incultis morib⁹ ad obſeq̄j ciuilis pellexit diſciplinā: qđ idez. Hor. expoſuit: nā quū dixiſſet ſono teſtudinis addidit ⁊ p̄ce blanda. Ferunt hunc inueniſſe muſicaʒ. De amphione lib.j. apollonius Rhodius in argonauticis.

Amphyctiōes publicū grȩcię ꝯciliū. Un̄ decreta amphyctionū citat Demoſthenes in or̄one ꝓ Cteſiphōte. Cōſtabat āt amphyctionū ꝯuēt⁹ ſeptē grȩcię ciuitatib⁹ vt docet Stra.lib.ix Un̄ āt amphyctionū nomē deducat̄ docet. Diony.lib.xiiij. Amphyctionē heleni filiū cōmētū eē amphyctionicū ꝯciliū cui ab ipſi⁹ noīe nomē īdiderīt. Hīc amphictionic⁹.a.um. vt leges amphyctionicę q̈b⁹ ad ꝯcordiā colēdā inuitabantur.

Amphryſus pe.ꝓ.fluui⁹ theſſalię: iuxta quē armēta regis admeti apollo pauiſſe tradit̄. Luc.li.vi. Qui flumine puro irrigat amphryſus famulātis paſcua phȩbi. Hīc amphryſiacus aca.cum. Papi. Aut amphryſiaco paſtor de gramine carpſi. Eſt ⁊ nomen duarū vrbiū. Uide ſupra ī dictiōe Ambryſus

Amphiſſa nomen vrbis in locris ab Amphiſſa Macraris et apollinis filia.

Amphimerinon febris ē quotidiana ⁊ ex humorib⁹ corruptis p̄ſertim pituita coaleſcit. Ephimerinō vō vni⁹ diei febris ē.

Amplector eris.xus. a quo amplexor aris. frequētatiuuʒ: qđ a priſciano īter cōia numerat̄. Eſt āt amplecti circū nectere. Lucil. Quin amplexet̄ q̄ velit ego nō ſinā me amplecti. Cic. ꝓ Cluen. Auctoritatē cenſoꝝ amplexato. Dicit̄ ⁊ amplexo. Plau. in Ciſ. Anus ei amplexa genua. Eſt ⁊ amplexus.us. nomen. Gel. Eumq; cōplexus atq; exoſculatus eſt.

Amplū dicitur magnū ſpatioſuʒ qđ late patet: ⁊ per multa diffunditur: quaſi omni ex parte plus magnū dicitur quod in cumulū ſui ⁊ magnitudine creſcit.

Amplitudo. vt Cice.li.ij. artis veteris ſcribit: eſt potentię aut maieſtatis aut aliquarū copiaꝝ magna abundantia.

Ampli⁹ aduerbiū ſigt plus. Et qn̄q; iungit̄ abltō. Cęſar.cōm. vij. Jta vt nō ampli⁹ q̈ttuor digitis ex terra eminerēt. Qn̄q; actō. Uir. Noctē nō ampli⁹ vnā. Falle dolo. Qn̄qʒ ntō. Cę. cō.v. Amplius octingētę vno erāt tpe a littore diſceſſerant.

Amplio.as. ⁊ amplifico.as. ꝓ augeo ſumunt̄ ꝓ traho. Ci.li.iiij ad Herē. Aut iſtū hoīez nephariū ampliaueritis. Liu.li.iiij ab vr. ſcribit Poſthumiā virginē veſtalē ampliatā deinde abſolutā ꝑ collegij pōtificū fuiſſe ſn̄ia. Hoc eſt ꝑ ampliationē in ſc̄daʒ actionē īterpoſita dilatiōe ꝓtractā vt.ſ. bis cām dicere poſſet. Romani enī iudicia hoc mō ꝑagebāt. Nā aut ſtatim ſn̄ia dicebat̄ a iudicib⁹ ſi abſoluēdus eēt reus aut amplius ꝓnunciabat̄ ſi videret̄ eē dānandus ⁊ tunc iudices dicebant. Nō liquet hoc eſt obſcura cā ē. Hinc ampliatio naſcebat̄ quę appellata ab eo videt̄ q̈ſi amplius dicēdi ꝓnunciatio: qꝛ q̄ ampliabat̄ interpoſita dilatione rurſus ad agendā cām reddibat. De hac ampliatiōe intelligit. Cic. tertia in Uer. cū ait. Et ſi lex ampliandi faciat poteſtatē tamen iſti ſibi turpe exiſtiment non primo iudicare. Jdem pro Cinna. Cum ampliandi poteſtas eſſe dixiſſe ſibi liquere.

Ampliuagus.a.um.pe.cor. qđ in amplū vagatur. Cice.lib.iiij. ad heren. Ampliuagas imagīes reddunt.

Ampluſtre in pl'i ampluſtra vel ampluſtria nauiū ornamenta Sʒ ꝯ cōem corruptelā ſine m ſcribendū opinor attentus deriuationi: ab α priuatiua ⁊ πλεω nauigo: qm̄ ſine gubernaculo illo puppis: nō ſit ꝑ mare nauigandū: p̄terea eſſet prima longa pp duplicē ꝯſonantē. Et ideo Cic. corripit in aratea. Nauibus aſſumptis fluitantia quęrere apluſtra. Jtaq; ad indigentiā nauigationis naui adhibent̄. Feſt. Nauiū ornamēta q̄ qꝛ amplius erāt q̈ʒ neceſſaria eēnt ēt Ampluſtria dicebant̄ ſic apluſtra vel Apluſtria ſine.m. ⁊ prima ad placitum. Jdem. Fulgent argoe ſtellis apluſtria pupis.

Ampulla ꝑ duplex.ll. olearij vaſis genus quo ī balneis vtebātur. Apul. ī floridis. Hippias p̄dicauit ampullā quoqʒ oleariā quā geſtabat ſemet ſibi fabricatū. Ci.li.iiij. de fini. Si ad illā vitā q̄ cum virtute degat̄ ampulla aut ſtrigilis accedat: ſumpturū ſapientē eā vitā potius cui hęc adiecta. Per trāſlationē dixit. Hor. Proijcit ampullas ꝓ eo qđ eſt v̄ba turgētia ⁊ ſufflata abijcit. Sunt eniʒ ampullę ventroſe ⁊ turgidę. Ampulla ēt vas vitreū eſt. Sue. in Domi. Prādebatqʒ ad ſacietatē: vt non temere ſuꝑ cęnam prȩter matianū malū: ⁊ modicam in ampulla potiunculam daret.

Amputo as.pe.cor. Circūputo ſeu aufero. Hier. ad Euſ. Alię virili habitu veſte mutata erubeſcūt fęminę eē ꝙ natę ſunt crinē amputant ⁊ erigunt facies eunuchinas. Jdē in ꝓlogo Judith. Multoꝝ codicū varietatē vitioſiſſimā amputaui. Sola ea q̄ intelligētia ītegra verbis chaldęis iuenire potui latinis exprȩſſi. Hinc fit aliud cōpoſitū ꝙ eſt Peramputo ⁊ ſigt ꝑfecte ſeu totū puto incido. Col.lib.viij. Ferro q̈ʒ cautiſſime circūſecari opʒ ne dū amputat̄ ēt qđ īfra ē aīal vulneremus. Jd enī cū ſauciat̄ venenatā ſaniem mittit q̄ repſſum vulnus ita inſanabile facit vt totū peramputandū ſit.

Amula pe.cor. genus vaſculi ad aquā geſtandā qđ religionis ⁊ expiandorū malorū gratia geſtat̄. Dictū q̈ſi amola a moliendis periculis. Huius diminutiuū eſt amulula.

Amuletū gen⁹ remedij qđ aduerſus iuidiā ⁊ veneficia putat̄ valētiſſimū: ab amoliēdo nō ab amula vaſe dictū Ply. Jnfantibus alligat̄ ſuccinū amuleti rōne formā vaſculi habēs

Amurca: ſordes olei: quę p̄cedunt. Nā q̄ ſequunt̄ feces vocantur. Hoc nomē per.c. ſcribit̄ ſed ꝓfert̄ per.g. vt ſit in Caius ⁊ Cneus. Hinc examurcatus quod eſt ſordibus purgatus. Amurca contra culices ⁊ limaces vim hʒ maximam.

Amuſſis per duplex.ſſ. fabroꝝ ⁊ lapicidarū regula qua ad di

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

rigēda ligna ſaxaqꝫ vtunť. Sʒ late pro oī ordine poniť. Vn̄
amuſſim aduerbiū ⁊ ab eo cōpoſita adamuſſim ⁊ examuſ-
ſim.i.recte caſtigate regulariter. Gel.lib.j.ad hec ſcripta oīa
antiquora tā curioſe expectabat:aut vtutes pēſitabat:aut vi-
tia rimabať vt iudiciū eē factū adamuſſiʒ diceres. Examuſ
ſim examiate ad regulā. Plau.ī Amb. Si vera hec loqť exa
muſſim ē optia. Hic emuſſicata dn̄r:q̄ ad amuſſim fcā ſunt.

Amycle plr nomē ē vrbis laconie Tindari regia ī q̄ nati ſunt
Caſtor ⁊ pollux. Alia ē ī Italia iter Tarracinā ⁊ Fūdos in
paludibꝰ a Laconibꝰ cōdita:vt inqt Ser. Hinc amycleus.a.
um. Amyclei cū pythagoricā ſectā ſequerenť vt abſtinerēt
cede aīaliū nec vicine paludis ſerpētis interimerēt ab illis
deleti ſunt. Sʒ cū pħo nunciatus eſſet aduentus hoſtiū po-
ſtea cautū eſt ne quis amplius nunciaret. Inde ex improui-
ſo capte ſunt amycle. Hinc prouerbium Loqui volo nam
ſcio amyclas tacendo periſſe.

Amydon.pe.cor.ciuitas Peonie:de qua auxilia miſſa fuerūt
troianis. Ju. Eſt hic amydone relicta.

Amygdala.le.pe.cor.nux greca:grecaqꝫ eſt dictio q̄ ⁊ Thaſia
dr Hier.ī li.numeror. Qui folijs dilatatis ī amygdalas de-
formati ſunt:amygdalū ēt neu.gn̄e dr ꝓ fructu. Palla. Greci
aſſerūt naſci amygdala ſcripta ſi apta teſta nucleū ſanū tol-
las ⁊ ī eo qōlibet ſcribas: ⁊ iterū luto ⁊ porcino ſtercore īuo
lutū reponas Amygdalus ꝓ arbore. Col.li.iij.amygdalus ſi
parū ferax erit ꝑforatā arborē lapidē adigito. Hier.ī Eccle.
amygdalus florebit īpinguabiť locuſta. Hic amygdalinꝰ.na.
nū.pe.cor. Sere. Ferť amygdaline succꝰ nucis eē bibēdus.

Amyris genus arboris ē:vt inqt Hier.qō latini putātes myr-
rham dictū vnguēta interpretati ſunt. De cuius arboris no
ticia hoc ſolū ad nos peruenire potuit qr odorem ſolum ha
beat ſuauē nullū tamen afferat fructum.

Amylū.pe.cor.latine ſine mola factū. Vulgo amygdum diciť.
Nam a ꝑuatiua particula eſt.μύλος.mola quaſi ſine mo-
la. Fit ex triticeo lacte expreſſo cum triticum per aliquot di
es in aqua purgatum eſt.

Amythaon Melāpodis pater fuit:qui inter medicos precla-
rus habitus eſt. Similiter ⁊ Chiron.

Amyſtis:vt aiunt potio q̄dā ē apud thracas.alij volūt eē ſpēʒ
poculi eo ꝙ neceſſe ſit vno ductu potionē haurire. Hor.li.j.
car. Baſſum threicia viuat amyſtide:forſan ab α priuatiua
⁊ μίγνυαι miſceri ⁊ ſic ꝑ i latinū ī ꝑncipio eēt ſcribendum

A ante N

An aduerbiū interrogādi ⁊ ꝑ nunq̄d poniť. Cic.an vo romu-
lus ille aut paſtores aut ꝯuenas ꝯgregaſſe:aut ſabinor con
nubia cōiunxiſſe:aut finitimor repſſiſſe eloquētia videtur.
Sʒ aliqn̄ trāſit in vim ꝯiunctiōis:cū ſermo dubitatiuus eſt
Et tūc fere ſubiunctiuo iungiť:vt neſcio an viuat pater du
bito an viuat pater. Dubito an vera loquaris. Sed qn̄ ſer-
mo opinionis eſt:per indicatiuuʒ potius loquimur:vt opi-
nor ꝙ pater aut mortuus eſt:aut grauiter egrotat.

Anna per duplex.nn. Interiectio eſt deprecantis: ⁊ nomē mu
lieris proprium:quod interpretatur gratia eius.

Ana per ſimplex.n.dictio greca eſt: ⁊ apud nos:modo ſurſum
modo reſignificat ανα.

Anabaſius.ἀναβάσιος.aſcenſorius. Hier.contra Rufinuʒ
Idcirco ne cereales ⁊ Anabaſij tui per diuerſas prouincias
cucurrerunt:vt laudes meas legerent.

Anabatra:pulpita gradus ſuperiores ſcanſiles:aut inſtrumē-
ta ſcabellor aut ſubſelia. Dicta ab Anabatra ab ἀναβαίνω
quod eſt ſurſum aſcendo. Juue. Etqꝫ conducto pendēt ana
batria tigillo.ἀναβάθρα.ſcala vel pulpitum.

Anabolagium ſeu anaboladium greco vocabulo dr:eo ꝙ de
inferioribus ad ſuperiora eleueť pectoriqꝫ iungať. Unde et
ꝓ amictorio ponitur:quo humeri operiūtur:quod Sindo-
nem vocant ἀναβάλλομαι.veſte reijcior.

Anaetis.idis.nomē dee cuiuſdā q̄ a lydis colebať:que a Stra
bone anaitis dr. Erat ⁊ anaitis q̄dam armenie regio. Ply.
lib.v. Fluit. Euphrates derſenē primū mox anaeitiaʒ regio
nes armenie a capadocia diſcludens.

Anaximenes pħs fuit emyſtrati filius anaximādri diſcipulus
ſucceſſorqꝫ qui eo die obijt quo ſardis capta fuit.

Anauros fluuiꝰ theſſalie q̄ſi abſqꝫ aura dictus. Luc.li.vj. Qui
qꝫ nec humētes nebulas nec rore madentē. Aera nec tenuē
ventos aſpirat anauros. De hoc fluuio vel potius torrente
apollonius poeta in argonauticis lib.iij.plura ſcribit etiam
in nono verſu a principio ex pelio monte theſſalie fluit.

Anacephaleoſis pe.ꝓ. Breuis recapitulatio in q̄ repetitio re-
rū ſummatim fit. Hier.contra Joui. Rurſum in iudicū vo-
lumine q̄ſi viuens reſurgenſqꝫ deſcribiť: ⁊ ſub anacepha-
leoſi opera illius predicantur. Grece ανακεφαλεόσις.

Anacharſis pħs ex ſcythar gn̄e ſapiētie admirāde vt ſcribit.
Ci.li.v.Tuſ. Apō ſordidiſſimos ſythas ſapiēs. Floruit So
lonis tꝑibus cuius imaginibus īſcriptū eſt lingua vētre pu
dēdis abſtinendū eſſe. Ply.tradit Anacharſim īueniſſe ro-
tam figuli cuiꝰ circuitu vaſa formanť. Sʒ ſi vt inquit Sene.
apud Homerū longe antiquior inueniať figuli rota non vi
deo quō anacharſis eē auctor huius rei potuit. Ibat nudis
pedibus dormiebat in terra ⁊ famē pro pulmento habebat.
Hic leges araneis telis q̄ſ ſimillimas eſſe dicebat.

Anaclinterū:lectulus:vulgo Mataracius ſuꝑ quo q̄eſcimus
interdiu q̄lia celebrantur florentie tuſcanica. Et apud Lā-
pridium in heliogaballo accubita:ab alijs Sibadia dicūtur
ανακαίκλινωκάικλινηλεχός.

Anadiploſis.pe.ꝓ.dici pōt reduplicatio ex ανα q̄ in cōpoſitio
ne ſigt re ⁊ διπλωσις a verbo διπλόω duplico. Du-
plicatio. Eſt eni cōgeminatio dictionis in vltima ꝑte ꝑcedē
tis verſus ⁊ ꝑma ſequētis. Uir.certent ⁊ cygnis vlule ſit ti
tyrus orpheus. Orpheus in ſyluis inter delphinas arion.

Anachorita pe.pro.heremita. Anachoreſis heremus vn̄ mo-
nachi anacorite heremū incolentes.qn̄ χωρος locus dici-
tur cum ἀνα verbum αναχωρεω ſecedo.

Anacreō nomē viri ꝓpriū poete lyrici a quo metra anacreō
tica dicta ſūt. Teus pr̄ia fuit a Teo ionie ciuitate. Ex q̄ etiaʒ
Hechateꝰ hiſtoricꝰ amauit puer noīe batillū viſcāda plcħri
tudīe ſpectabilē de quo Hor. Nō aliť ſammo dicūt arſiſſe
batillo. Anacreonta teū. Perijt acino vue paſſe ſtrāgulatꝰ.

Anemos pe.pro.latine exanguis:dr nam αιμα ſanguis a gre
cis dicitur ⁊ a particula eſt priuatiua:inſeritur autem enim
ne collidant inter ſe vocales.

Anemos vo pe.cor.ventus eſt. ἄνεμος.

Anaglypha pe.ꝓ.nomē habēt ab aſperitate:vt Triglypha ce
laturis īequalibus eminētibuſqꝫ ob id qr non ſunt leuia ſʒ
aſpera ⁊ plebeia voce Releuia dn̄r ana eniʒ ſuper γλύφω
ſculpo.anaglyptes ſculptor:anaglyptices ars ſculpēdi Ply.
Nūc anaglypta ī aſperitatēqꝫ inciſa circunlata auro. Hinc
anaglypticus ica.icum. Sidonius anaglyptico metallo.

Anagnoſtes latine lector dicitur. Nam αναγνώσκω lego.
Anagloſis recognitio lectio.

Anagoge.ges.pe.ꝓ.latine receſſus dr ſubtilis ſiue excelſa:aut
ſuꝑior ītelligētia ab ἀνάκαι αγω όθεν αναγωγη ductio

Analecta purgamēta cenarū ⁊ q̄ſquilie cibor:q̄s ſub mēſa ca
dentes vt aſportare poſſint ſcoparij ferrentes pauimentuʒ
colligunt. Mar. In precio ſcopas teſtať palma fuiſſe. Ocia
ſed ſcopis nunc analecta dabunt.

Analeſia dicta eſt eo ꝙ ſanas partes capitis ſenſu priuet. Fit
vel naſcitur ex negligentia ſtomachi:aut ex nimio cibo:aut
ex luxuria:aut potus frigidos do:vel nimium cogitā biben
do vel ex digeſtio ciborum.

Analogos:latine ꝓportionalis ſilīs. Analogia pe.ꝓ.ꝓprietas
ꝓportio ſiue ꝯueniētia ſilītudo. Ci. Qō analogiā ſtoici nos
appellemus ꝯuenientiā ſi placet. Quin.li.j.inſtōnū analogia
ꝑcipue q̄ꝫ ꝓprie ex greco trāſferētes ī latinū ꝓportionē voca
uerūt. Hec eſt eiꝰ vis vt id qō dubiū eſt ad aliq̄d ſiľe de quo
non queritur referat:vt incerta certis probet: vt ſi querať
funis maſculini an feminini generis ſit ex eius diminutiuo
cognoſcitur qr funiculus gene.maſ.eſt.

Anapeſtus pes ex duabus ſyllabis breuibus ⁊ tertia longa.